

Protokoll 3/2025

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 15 december 2025 kl. 14:30-16:00, Kanslilokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

André Jacquet §§2-9
Ola Andersson
Desirée Johansson
Catharina Nolin
Laila Reppen
John Stenborg
Leif Bolter
Katarina Borg Vice ordförande
Elisabet Jermsten
Anders Johnson
Fredrik Jöngren Handläggare
Måns Lönnroth
Henrik Nerlund Sekreterare
Helena Nilsson Lannegren
Inga Varg Ordförande
Anders Lundborg Föredragande §5
Monica Hector Protokollförare

Paragraf

§§1-9

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Dagordning****Beslut**

Besluts uppta ärenden i följande ordning: 6, ärende utom föredragningslista, 5, 1, 2-4.

§ 2**Akalla 4:1 m.fl. Hjulsta trafikplats, förslag till detaljplan för del av, 2023-12386**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Akalla 4:1 m.fl. Hjulsta trafikplats, förslag till detaljplan för del av, 2023-12386.

SR 2025/253

Beslut

Bordlades ärendet till nästkommande ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

- SR 2025/253-2 Kungörelse om samråd (anslagstavlan)
- SR 2025/253-3 Samrådsbrev
- SR 2025/253-4 Planbeskrivning samråd
- SR 2025/253-5 Plankarta samråd
- SR 2025/253-6 Gestaltningssprogram
- SR 2025/253-7 Kulturarvsanalys
- SR 2025/253-8 Landskapsanalys
- SR 2025/253-9 Miljökonsekvensbeskrivning
- SR 2025/253-10 Revirkartering fåglar
- SR 2025/253-11 Artinventering groddjur
- SR 2025/253-12 Artinventering fladdermöss
- SR 2025/253-13 Trafikanalys
- SR 2025/253-15 Dagvattenutredning
- SR 2025/253-16 Bullerutredning
- SR 2025/253-17 PM Risk
- SR 2025/253-18 PM Luftkvalitet

§ 3**Sekreteraren informerar****Sammanfattning av ärendet**

Regeringen har under året beslutat att lägga samman Moderna museet, Statens konstråd och Arkdes. Informerade sekreteraren att han blivit invald i Moderna museets styrelse fr o m 2026.

Onsdag 17 december kommer kansliet att göra ett studiebesök i Västerås. På programmet står bl.a. besök i stadsdelar utformade av arkitekten Erik Hahr samt Västerås stadshus.

Rådet har mottagit flera skrivelser som rör Herman Bergmans konstgjuteri. Det anrika företaget har blivit uppsagda från sina lokaler då fastighetsägaren avser riva byggnaden ifråga och bygga nya kontorslokaler. Sekreteraren har besvarat Herman Bergmans konstgjuteri med information om att rådet avser bevaka rivningsärendet och begära in detta på remiss från stadsbyggnadskontoret.

§ 4**Tegelsjö 6 m.fl., förslag till detaljplan, 2025-00223**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Tegelsjö 6 m.fl., förslag till detaljplan, 2025-00223. Sekreteraren redogjorde för ärendet.

SR 2025/255

Beslut

Beslöt delegerade avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form. Delegerade motsatte sig bestämt en rivning av 1930-talsvillan, men kan tänka sig en ny flerbostadsbyggnad som ersätter 1980-talsvillan.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget innebär att två villor, en från 1930-talet och en från 1980-talet rivs och ersätts av flerbostadsbebyggelse med omkring 50 lägenheter. Den äldre av de två villorna (uppförd 1932-1934) tillhör den svenska funktionalismens viktigare verk, enligt uppgift som examensprojekt för den välkände arkitekten Sture Frölén.

Delegerade såg det som helt uteslutet att villan som ritats av Frölén, tillsammans med arkitekt Rolf Hagstrand, rivs. Byggnaden har ett högt kulturhistoriskt värde och en förlust av den, trots sentida reversibla förvanskningar, skulle innebära ett slag mot förståelsen av svensk arkitekturhistoria från den funktionalistiska epoken. Ett bevarande av villan på höjden innebär också att den befintliga stödmuren kan behållas och omfattande sprängning undviks. Liksom många andra villor är den inte klassificerad av Stockholms Stadsmuseum. Delegerade ansåg att klassificeringar alltid behöver göras som en del av en planprocess.

Den andra villan, ett kataloghus från 1980-talet, fick sin byggrätt genom den nu gällande planen för området, framtagen 1986. Delegerade ansåg att rivningar bör undvikas som princip men kan tänka sig att pröva en ny flerbostadsbyggnad på platsen. Ett sådant bör i så fall vara ett nätt och lågt punkthus gestaltat som en s.k. stadsvilla som ansluter i skala och volym till omgivningen.

Handlingar i ärendet

- SR 2025/255-2 Samrådsbrev
- SR 2025/255-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2025/255-4 Plankarta samråd
- SR 2025/255-5 Illustrationsbilaga
- SR 2025/255-6 Antikvarisk förundersökning
- SR 2025/255-7 Naturvärdesinventering
- SR 2025/255-8 Dagvattenutredning

§ 5**Tensta 4:11 m.fl., förslag till detaljplan, 2022–04435**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Tensta 4:11 m.fl., förslag till detaljplan, 2022–04435. Anders Lundborg, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2025/247

Beslut

Beslöt delegerade avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget syftar till att möjliggöra flerbostadshus i 3–7 våningar med cirka 170 bostäder, inklusive LSS-boende och kollektivlägenheter, samt en elnätstation. Bebyggelsen placeras mellan befintligt flerbostadshus längs Krällingegränd och Hjulstavägen och syftar till att skapa en ny stadsfront mot Järvafältet och E18. Bebyggelsen föreslås anpassas till terrängen genom halvmetertrappning och följa markens nivåskillnader. Bottenvåningarna ska ha avvikande fasadmateriell eller kulör för att stärka gaturummet och den arkitektoniska helheten. Omvandlingen av en tidigare parkeringsyta till bostäder och gröna gårdar ingår, och ett parkeringsdäck ska möjliggöras för att tillgodose parkeringsbehovet.

Delegerade fann förslaget till detaljplan problematiskt och ifrågasatte om förutsättningarna för att platsen över huvud taget bör bebyggas finns. Det är förvisso positivt att en parkeringsyta kan bebyggas, då det finns en överetablering av p-platser i Tensta, vilket föranleder att ett helhetsgrepp i parkeringsfrågan behöver tas för hela stadsdelen. Delegerade ansåg däremot att närheten till motorvägen är en riskfaktor som kan leda till en oattraktiv och ovärdig bostadsmiljö, präglad av buller och brist på direkt koppling till gröna närmiljöer. Dessa brister kan leda till en negativ social spiral. Boendemiljön riskerar att få vill bo där. Därför ansåg delegerade att det först är när störningarna från trafiken kan minskas som det är lämpligt att bygga på platsen.

En annan problematik med planförslaget som delegerade ville uppmärksamma är att området bara utgör en kort del av Tenstas

hela front mot E18 och Hjulstavägen. Av den anledningen krävs det en helhetslösning för en längre sträcka om en rättvis bedömning av den föreslagna bebyggelsen ska kunna göras. Den befintliga bebyggelsen i Tensta är i grunden välplanerad med en tydlig idé om en inbäddad grönska i och mellan gårdarna och med en avtagande byggnadshöjd i riktning närmare Tenstadalen. Husen som vetter mot motorvägen är de högsta och är en tydlig avslutning av stadsdelen, men med utsikt mot Järvafältet. Föreliggande förslag försöker ansluta till den logiken. Delegerade förordade i stället att ett bredare grepp tas som inkluderar förtätning längs en längre sträcka utmed Hjulstavägen och E18. Inriktningen för den bebyggelsen bildar en ny front för Tensta och bör då tydliggöras som en ny årsring frikopplad från det äldre Tenstas grammatik.

Handlingar i ärendet

- SR 2025/247-2 Samrådsbrev
- SR 2025/247-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2025/247-4 Plankarta samråd
- SR 2025/247-5 Kulturmiljöanalys
- SR 2025/247-6 Konsekvensbeskrivning kulturmiljö
- SR 2025/247-10 Skyddsvärda träd
- SR 2025/247-7 Mobilitetsutredning
- SR 2025/247-8 Grönytefaktor
- SR 2025/247-9 Artskyddsutredning
- SR 2025/247-11 Trädförteckning
- SR 2025/247-12 Utlåtande alléträd
- SR 2025/247-14 Dagvatten- och skyfallsutredning
- SR 2025/247-15 Bullerutredning
- SR 2025/247-16 Luftkvalitetsutredning

§ 6

Rådet: förgårdsmark, ärende initierat av Laila Reppen

**Återupptogs till behandling ärende bordlagt vid
sammanträde 2025-11-03 (§13) angående Rådet:
förgårdsmark, ärende initierat av Laila Reppen.**

SR 2025/125

Beslut

Förelåg av sekreteraren utformad förslagsskrivelse vilken, efter ändringar som framgår av registraturen, antogs som rådets.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

- 2398349 Gatumiljö och fastighetsnära insamling.
Förslagsskrivelse

§ 7**Rådet: Oklassificerade byggnader i nya detaljplaner**

**Återupptogs till behandling ärende bordlagt vid
sammanträde 2025-11-17 (§18) angående Rådet:
Oklassificerade byggnader i nya detaljplaner .**

SR 2025/234

Beslut

Förelåg av sekreteraren utformad förslagsskrivelse vilken, efter ändringar som framgår av registraturet, antogs som rådets.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Handlingar i ärendet

- 2398342 Oklassificerade byggnader i nya detaljplaner.
Förslagsskrivelse

§ 8**Rådet: Seminarium 2025, "Halvvägs till 140 000 bostäder.
Hur har vi byggt Stockholm sedan 2010?"**

**Upptogs till behandling ärendet Rådet: Seminarium 2025,
"Halvvägs till 140 000 bostäder. Hur har vi byggt
Stockholm sedan 2010?".**

SR 2025/126

Beslut

Bordlades ärendet till nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Redogjorde Fredrik Jöngren för utvärderingen av seminariet Skönhetsrådet genomförde 11 november. Under eftermiddagen deltog 84 personer och av dessa svarade ca 40% på den enkät med frågor om seminariets program, eventuella infallsvinklar som borde tagits upp, vilken punkt i programmet som deltagaren ifråga haft mest behållning av mm. Sammanfattningsvis kan konstateras att 75% av de som svarat var mycket nöjda med seminariet som helhet, resterande var nöjda. Ingen svarade på alternativen ganska nöjd/mindre nöjd.

§ 9**Sammanträdesåret avslutat****Beslut**

Ordförande tackade ledamöterna för året som gått och önskade alla en god jul och ett gott nytt år. Ledamöterna tackade och önskade henne detsamma.

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>